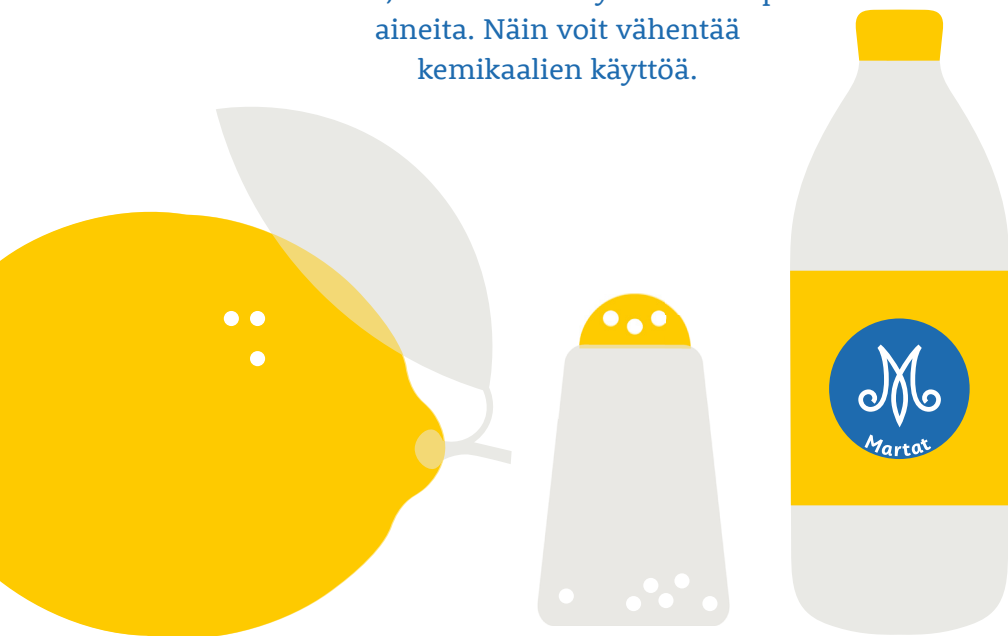

Isoäidin siivousvinkit

Ympäristötietoisuus ja halu vähentää kemikaalien käyttöä ovat lisänneet kiinnostusta vanhoihin siivousmenetelmiin. Vanhat konstit ovat usein toimivia, mutta pelkästään niiden avulla ei voi kotia hoitaa. Nykyaikaisten siivousaineiden ja luonnonmukaisten tuotteiden käyttö tukevat toisiaan. Voit käyttää ympäristömerkittyjä puhdistusaineita huoletta, kun käytät niitä vain tarvittaessa ja ohjeiden mukaan.

Hyviä siivousaineita löytyy keittiöstä. Ekosiivoojan varusteisiin kuuluvat mm. väkiviinaetikka, ruokasooda, sitruuna, sokeripalat, suola. Kokeile niitä ensin, ennen kuin käytät vahvempia aineita. Näin voit vähentää kemikaalien käyttöä.

Etikka

Väkiviinaetikka liuottaa kalkkisaostumia, kirkastaa ja poistaa hajuja. Sitä on käytetty myös homeenestoon. Etikka on hapanta, joten se ei sovellu kaikille pinnoille, kuten emalille, alumiinille tai marmorille. Etikka sopii laadukkaalle teräkselle. Pinnat kannattaa huuhdella etikan jälkeen. Väkiviinaetikassa on vahva tuoksu, joka haihtuu nopeasti.

RUOSTUMATON TERÄS KIRKKAAKSI

Puhdista ruostumaton teräs etikan ja veden seoksella (1 osa etikkaa ja 4 osaa vettä). Huuhtelee hyvin ja kuivaa.

MESSINKI- JA KUPARIESINEIDEN KIILLOTUS

Tee tahna, jossa on 1 osa etikkaa ja 1 osa suolaa tai ruokasoodaa. Odota, että siihenä loppuu. Kasta siivousliina tahnaan ja hiero liinalla esineiden pintaa. Hankaa, kunnes tummentumat häviävät. Huuhdo ja kuivaa.

PINTTYMÄT POIS KATTILOISTA

Keitä kattilassa 2 osaa etikkaa ja 1 osa vettä. Lisää 1 tl suolaa. Anna seistä yön yli.

IKKUNAT JA KRISTALLIKRUUNUT KIRKKAIKSI

Lisää ikkunoiden huuhteluveeteeen 1 rkl etikkaa. Se kirkastaa lasin. Voit laittaa etikan myös pesuaineveden joukkoon. Pyyhi kristallikruunut liinalla, joka on kastettu etikkaveteen (1 rkl etikkaa, 3 dl vettä).

KALKINPOISTO KAHVINKEITTIMESTÄ

Kaada keittimen vesisäiliöön etikka-vesiliuosta (1 : 1) 1/2–2/3 kannun tilavuudesta. Laita keittimen suodatinosa paikoilleen. Kytke virta päälle. Kun puolet säiliön vedestä on valunut kannuun, kytke virta pois. Anna happoliuoksen vaikuttaa 5–10 minuuttia. Kytke virta uudelleen päälle ja anna lopun liuoksen valua kannuun. Keitä tämän jälkeen keittimessä 2–4 kannullista puhdasta vettä ja huuhtelee pannu hyvin. Joissakin keittimissä etikan käyttö voi olla kielletty.

SUIHKUPÄÄT PUHTAAKSI

Jos kalkki on tukkinut suuttimen, liota sitä astiassa, jossa on 1 osa etikkaa ja 3 osaa vettä. Anna vaikuttaa noin 30 minuuttia. Huuhdo kylmällä vedellä.

HIENHAJU POIS VAATTEISTA

Sekoita 2 dl etikkaa 10 l:aan haaleaa vettä. Liota tekstiilejä enintään 30 minuuttia. Pese tekstiili lopuksi hoito-ohjeen mukaan.

Huomaa, että kaikki kuidut, kuten esim. asetaatti-, triasetaatti- ja polyakrylaattikuidut eivät kestä etikkahappoa. Silkin ja viskoosinkin kanssa on hyvä olla varovainen.

SUOLAN JÄLJET NAHKAKENGISTÄ

Hankaa katusuolan jättämät jäljet pois etikka-vesiliuokseen (1 osa etikkaa, 1 osa vettä) kostutetulla liinalla. Pyyhi kuivalla liinalla ja anna kenkien kuivua kunnolla. Lankkaa kuivat kengät normaalisti.

Ruokasooda

Ruokasooda on emäksistä ja se tehoaa mm. rasvatahroihin. Sooda on lievästi valkaiseva hankausaine. Se myös neutraloi hajuja. Monikäyttöinen ruokasooda sopii hyvin esimerkiksi uunin, lavuaarien ja hopeaesineiden puhdistukseen.

Se puree myös moniin pinttymiin.

HAJUT POIS MIKRO- AALTOUUNISTA

Laita mikroon astia, jossa on
2 rkl ruokasoodaa ja
1,5 dl vettä. Lämmitä täydellä
teholla pari minuuttia, kunnes
vesi kiehuu ja höyryttää
mikroaaltouunin. Pyyhi pinnat
lopuksi.

KALAN&VALKOSIPULIN HAJUT POIS KÄSISTÄ

Hiero käteesi 2 tl ruokasoodaa.
Pese pois.

LEIKKUULAUTA PUHTAAKSI

Hiero leikkuulautaan seosta,
jossa on 1 rkl ruokasoodaa,
1 rkl suolaa ja 1 rkl vettä.
Huuhtelee kuumalla vedellä.

KAHVINKEITTIMEN SUPPILOSUODATIN PUHTAAKSI

Ripottele suppiloon
ruokasoodaa ja harjaa se
kostealla astianpesuharjalla.
Huuhtelee hyvin.

Pinttyneen suppilon ja
kahvipannun saat puhtaaksi
liottamalla niitä soodavedessä
(2–3 rkl soodaa ja 1 l kiehuvaa
vettä). Harjaa ja huuhtelee.

TUMMAT JÄLJET POIS KAHVI- JA TEEKUPEISTA SEKÄ TISKIALTAASTA

Ota kostutettuun sieni-
pesimeen tai astianpesuharjaan
ruokasoodaa. Harjaa tummia
ja pinttyneitä kohtia.
Huuhto kupit tai tiskiallas.

PALANUT KATTILA PUHTAAKSI

Hiero astiaa sienipesimellä, jossa on ruokasoodasta ja vedestä tehtyä tahnaa. Huuhtelee astia.

TAI

Täytä ¼ astiasta vedellä ja lisää 3/4 dl ruokasoodaa. Kuumenna

seos kiehumapisteeseen, sammuta lämpö ja jätä soodavesi jäähtymään muutamaksi tunniksi tai yön yli. Kaavi ja harjaa astia.

PUHDISTA TERMOSKANNU

Laita termoskannun pohjalle pari lusikallista ruokasoodaa. Kaada pannuun kuumaa vettä. Anna liota yön yli. Huuhtelee kunnolla.

RAIKASTA PEHMOLELUT

Ripottele ruokasoodaa lelujen päälle ja imuroi huolellisesti 15 minuutin kuluttua.

KISSANHIEKAN HAJU POIS

Ripottele kissanhiekan joukkoon reilusti ruokasoodaa. Voit myös lisätä sitä hieman siivouksen yhteydessä.

TEE WC-POMMI

- 1 ½ dl ruokasoodaa
- ¾ dl sitruunahappoa
- muutama suihkaus vettä
- (16 tippaa eteeristä öljyä, esim. teepuu.)

1. Sekoita kulhossa ruokasooda ja sitruunahappo. Lisää vettä vähän kerrallaan suihkepullosta.

2. Painele seos jääpalamuottiin tiiviisti. Anna kuivua yön yli ja irrota palat.

3. Säilytä tiiviissä purkissa.

www.martat.fi
f Martat vinkkaa
@ Marttailu
x Marttaliitto
▶ Martat-TV
in Martat

Piimä

Jos tekstiilissä on hometahra, liota tekstiiliä piimässä 1 vrk. Huuhtelee käsin. Pese tekstiili lopuksi hoito-ohjeen mukaan.

Voit kokeilla piimää myös mustikkatahraan. Anna vaikuttaa tahran päällä hetken, hiero ja huuhtelee kuumalla vedellä. Pese lopuksi hoito-ohjeen mukaan.

Ruokaöljy

Ruokaöljyllä tai margariinilla saat tarrojen ja etikettien liimat pois lasista. **Pihkakini** lähtee ruokaöljyllä.

Sokeri

Hankaa sokeripalalla valurautaisen keittolevyn suojarenkaat puhtaaksi.

Vaniljasokeri

Imaise pölypussiin 2 tl vaniljasokeria. Tuoksu leviää ilmaan imuroidessasi. Kokeile myös kardemummaa.

Sitruuna

HAJUT POIS MUOVISISTA JA PUISISTA LEIKKUULAUDOISTA

Hankaa sitruunaa leikkuulautaan ja anna vaikuttaa 20 minuuttia.

Pese lauta. Jos haju on kovin pinttynyt, lisää sitruunan joukkoon karkeaa suolaa.

RAIKASTA MIKRO

Aseta mikroon vesikuppi, jossa on noin ruokalusikallinen sitruunaa.

Laita mikroon ja kuumenna kiehuvaaksi. Odota noin kymmenen minuuttia ja pyyhi mikron pinnat.

RAIKASTA JÄÄKAAPPI

Laita puolikas sitruuna jääkaappiin.

Jääkaappi pysyy raikkaana, kun peität ruoat hyvin etkä jätä ruokia kaappiin pilaantumaan.

Tai ripottele kulhoon kahvipuruja.

Laita kulho jääkaappiin vähintään yhdeksi yöksi.

KERAAMISEN LIEDEN

tahrat poistat sitruunalla tai etikalla.

Suola

KIILLOTA HOPEAT

Laita hopeaesineet alumiini-foliovuokaan tai vuoraa tilava astia foliolla. Lisää haaleaa vettä niin paljon, että esineet peittyvät.

Sekoita joukkoon 1 dl suolaa. Anna vaikuttaa hetki. Huuhtelee. Suolan voi korvata ruokasoodalla.

KIRKASTA LASEJA

Sekoita kourallinen suolaa ja 1 l väkiviinaetikkaa. Kaada seosta pinttyneisiin lasihin. Anna liota yön yli. Pese ja huuhtelee.

PUNAVIINITAHRA POIS

Jos toimit nopeasti, voit saada tuoreen punaviinitahran pois suolalla. Ripottele tuoreen tahran päälle suolaa ja anna vaikuttaa. Suola imee viinin. Myös kivennäisvesi haalistaa tuoretta tahraa.

KAPEAT MALJAKOT JA PULLOT PUHTAAKSI

Riisi tai karkea suola on avuksi kapean maljakon tai ohutkaulaisen pullon puhdistuksessa.

Täytä $\frac{3}{4}$ astiasta lämpimällä vedellä ja lisää noin 1 rkl raakaa riisiä tai karkeaa suolaa. Laita käsi maljakon suulle ja ravista kunnolla. Voit käyttää apuna pulloharjaa. Pese ja huuhtelee lopuksi. Älä kaada riisiä viemäriin, vaan laita biojätteeseen.

PUHDISTA RUOSTEINEN VALURAUTAPANNU

Ripota pannuun suolaa. Harjaa tiskiharjalla. Pyyhi pannu talouspaperilla ja pese sen jälkeen kuumalla vedellä. Kuivaa huolellisesti, jonka jälkeen tee rasvapoltto.

RUOSTETAHRAT POIS

Tee suolasta ja etikasta paksuhko tahna, hankaa ruostetahraa ja huuhto hyvin.

Muita ohjeita

UUNINPUHDISTAJA

Sekoita 2 rkl, suolaa, 2 rkl ruokasoodaa ja kuumaa vettä keskenään tahnaiksi. Levitä uunin pinnoille. Anna vaikuttaa noin 2 tuntia tai yön yli ja hankaa puhtaaksi karkealla sienellä. Huuhtelee lämpimällä vedellä.

PIDÄ LEIKKOKUKAT TUOREINA

Tee sokeri-etikkavettä: 3 rkl sokeria, 2 rkl väkiviinaetikkaa ja 1 l lämmintä vettä. Kaada sitä maljakkoon niin, että kasvien varret ovat 7–10 cm:n pituudelta vedessä. Sokeri ravitsee kasveja ja etikka estää bakteeristoa kasvamasta.

HEDELMÄKÄRPÄSET POIS

Laita laakeaan astiaan kylmää vettä, sokeria, väkiviinaetikkaa ja pari tippaa käsiastianpesuainetta. Vaihda seosta muutaman päivän välein.

PUHDISTA LATTIAKAIVO TAI VIEMÄRI

Kaada lattiakaivoon tai viemäriin ½–1 dl ruokasoodaa ja 1–2 dl väkiviinaetikkaa. Kun siihen loppuu, laske kaivoon muutama litra kuumaa vettä.

IKKUNAT KUIVIKSI SANOMALEHDellä TAI SUODATINPUSSILLA

Hankaa ikkunaa sanomalehdellä, kunnes ikkuna on täysin kuiva. Varo tahraamasta lehden musteella vaaleita ikkunanpuitteita. Kahvinkeitin suodatinpussi on kätevä ikkunoiden reunojen kuivauksessa. Laita käsi suodatinpussin sisään kuin lapaseen.

**Joko sinulla on
puhelimessasi
Martat-sovellus?**

www.martat.fi/sovellus/

